

Združenie sudcov Slovenska

VYHLÁSENIE

Hlavného zhromaždenia Združenia sudcov Slovenska

Združenie sudcov Slovenska, ktoré je najväčšou dobrovoľnou nepolitickou stavovskou organizáciou sudcov na Slovensku, pri naplňovaní podstaty práva na slobodu združovania v záujme zabezpečenia realizácie práva každého na spravodlivý proces pred nezávislým a nestranným súdom prerokovaním vecí bez zbytočných prietáhov konštatuje, že napĺňanie cieľov združenia zabezpečovať ochranu nezávislosti súdnictva, obhajovať nezávislosť sudcov a presadzovať právny štát v súlade so všeobecne uznávanými medzinárodnými štandardmi si vyžaduje presadzovanie takých zmien, ktoré povedú k obnove všetkých záruk nezávislosti súdnej moci na Slovensku, reálne umožnia zvýšenie efektivity výkonu súdnictva a posilnia dôveru verejnosti v justíciu.

Z uvedených dôvodov:

1. Vyzývame všetky zainteresované subjekty, ale najmä ministra spravodlivosti Slovenskej republiky, na začatie legislatívnych prác, ktoré v súlade so všeobecne uznávanými medzinárodnými štandardmi povedú k obnove záruk nezávislosti súdnej moci na Slovensku, predovšetkým pokiaľ ide o:

- obnovenie univerzálnej ochrany ústavnosti Ústavným súdom Slovenskej republiky vypustením poslednej vety čl. 125 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v znení „Ústavný súd nerozhoduje ani o súlade ústavného zákona s ústavou“.
- obnovenie pôvodnej úpravy čl. 136 ods. 3 ústavy v znení „Ústavný súd dáva súhlas na vzatie do väzby sudcu a generálneho prokurátora“.
- obnovenie pôvodného zámeru ústavodarcu zabezpečiť nezávislé postavenie súdnej rady pri jej zakotvení do našej ústavy ústavným zákonom č. 90/2001 Z. z. s účinnosťou od 1. júla 2001 a v súlade s medzinárodnými odporúčaniami zabezpečiť, aby väčšinu v súdnej rade mali sudcovia volení sudcami.

- obnovenie pôvodného znenia čl. 148 ods. 4 ústavy zakotvujúceho funkčnú imunitu sudcov všeobecných súdov v znení „za rozhodovanie nemožno sudcu a prísediaceho sudcu z radov občanov stíhať, a to ani po zániku ich funkcie“.
- rozšírenie možnosti podať návrh na začatie konania vo veciach súladu právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1 ústavy, týkajúcich sa súdnictva aj na najmenej šesť členov súdnej rady.
- zmenu čl. 141a ods. 5 tretej vety ústavy, umožňujúceho odvolať predsedu, podpredsedu a člena súdnej rady kedykoľvek pred uplynutím ich funkčného obdobia a bez uvedenia dôvodov.
- obnovenie inštitútu justičného čakaťa, úpravu ich vzdelávania ako i spôsobu výberu sudcov, vrátane sudcov súdov vyšších stupňov.
- schválenie zákona o tzv. justičnej štátnej službe, a to pri súčasnom výraznom zvýšení materiálneho zabezpečenia odborného administratívneho personálu, ktoré bude zodpovedať jeho nezastupiteľnému postaveniu pri výkone súdnictva a povedie nielen k stabilizácii personálneho obsadenia súdov ale i k zvýšeniu efektivity výkonu súdnictva.
- zákonné zakotvenie sudcovského oddelenia, a to na všetkých stupňoch v obligatórnom zložení – jeden sudca, najmenej jeden VSÚ/asistent sudcu najvyššieho súdu, odborný administratívny pracovník.
- alikvótne odchodné a alikvótny príplatok za výkon funkcie sudcu.
- doplnenie ďalšieho kritéria na priznanie nároku na príplatok k dôchodku pozostalým po sudkyňi/sudcovi.
- zakotvenie zákonných podmienok na preloženie sudcu bez jeho súhlasu pri organizačných zmenách v sústave súdov.
- znovuzavedenie príplatku k náhrade príjmu a k nemocenskému na dobu jedného roka.
- zrušenie povinnosti sudcu objasniť majetkové pomery a pôvod zdrojov majetku aj svojho plnoletého dieťaťa i manželky, kde neplatí režim spoluvlastníctva, a poručiťa, ako i možnosti retroaktívneho preverovania majetkových priznaní späťne za 60 mesiacov.

2. Apelujeme na vládu Slovenskej republiky a príslušné ministerstvá, aby ihneď podnikli kroky smerujúce k urýchlenému zabezpečeniu dôstojného sídla Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, zodpovedajúceho jeho vrcholnému postaveniu v systéme všeobecného súdnictva.

3. Opakovane vyzývame politikov, ale aj iných predstaviteľov verejnej moci, zdržať sa takých vyjadrení, ktoré v rozpore s európskymi štandardmi prekračujú hranice prípustnej –

– odbornej a vecnej kritiky rozhodnutí súdov a tým podkopávajú ich autoritu ale aj dôveru verejnosti v justíciu a čoraz častejšie sú zároveň prostriedkom neprípustného nátlaku na rozhodovanie súdov.

4. Nad'alej ponúkame všetkým orgánom verejnom moci naše odborné vedomosti a profesionálne skúsenosti pri príprave a presadzovaní týchto zmien, a to v záujme dôsledného zabezpečenia ústavou garantovaného práva každého na súdnu ochranu.

Štrbské Pleso 12. októbra 2023

František Mozner, v. r.
prezident Združenia sudcov Slovenska